

DE GEEST EN DE WET
(hernieuwde) Apologie van het mysterie

DE GEEST EN DE WET
(hernieuwde) Apologie van het mysterie

—

Richard Livingstone

2016

© Richard Livingstone.
ISBN 9789402154030
Tweede uitgave.
Alle rechten voorbehouden.

Foto voorpagina: Nationale Beeldbank

“What do I’ve got to do to make you love me?

What do I’ve got to do to make you care?

(...)

What do I do to make you want me?

What do I got to do to be heard?”

Elton John – ‘Sorry Seems To Be The Hardest Word’¹

---

¹ www.songteksten.net.

Inhoudstafel

Inleiding	11
1. Ecce homo	13
1.1. Eigen-zinnig tot eigen-wijs (zelfbewegingsprincipe)	
1.2. Precaire hybride	
1.3. "Een van nature gemeenschapswezen"	
1.3.1. Un être à se construire en se définissant pour l'amour d'autrui (autonomieprincipe)	
1.3.2. Goedheidsrun: vraag om goedkeuring/ruimte om te mogen emotioneel zijn en groeien	
1.3.2.1. Rationeel steekspel met woorden: een rationele dolk in het hart	
1.3.2.2. Rationeel ontkenningsspel: geen definiërings-/afscheidingsakkoord	
2. Apologie voor het harteleven in de mens – een Ruimtemanifest	25
2.1. Concept 'brede, gemeenschappelijke grens'	
2.2. Concept 'towards law'	
3. Toepassing van het Ruimtemanifest op de opvoeding: pleidooi voor een 'grensopvoeding'	29
3.1. Recht op respect	
3.2. Recht op eigen gevoelswaarheid	
3.3. Recht op emotionele ruimte: het uiten van die gevoelswaarheid	
3.4. Recht op zelfdefiniëringsruimte	

3.5. Verbod om emotioneel te beschikken over een andere mens – recht op zelfbeschikkingsruimte

3.6. Recht op respectvolle dialoog

3.7. Recht op basisvoorzieningen om te kunnen werken aan je leven

4. Ecce homo vulneratus..... 42

4.1. De in het hart alleen gelaten, getraumatiseerde mens

4.2. De in het hart doorboorde, vastgepinde en geparalyseerd-getraumatiseerde mens

4.3. De op niveau van het hart volledig dichtgetimmerde mens

5. Primum mundus amoris deinde amor mundi..... 55

5.1. Puberteit – de 1e kwade periode

5.2. Zelfhulp om de relatie met zichzelf en anderen te herstellen

5.2.1. Verslaving

5.2.1.1. Aan ratio-benevelende of emotie-versterkende middelen

5.2.1.2. Aan verliefdheid

5.2.1.2.1. Verliefd zijn op het verliefd worden

5.2.1.2.2. Niet kunnen zonder de herhaalde warmteafgifte van anderen

5.2.1.2.3. Houden van een ideaal

Klein intermezzo over de liefde: a stolen heart.....59

5.2.2. Stalking

5.2.3. Zelfmoord

5.3. Externe hulp, door een vertegenwoordiger van 'de ander'

5.3.1. Professionele houding en setting

5.3.1.1. De cliënt is ook een mens

5.3.1.2. De therapeut is iemand die...

5.3.2. Enkele uitgangspunten in de hulpverlening

6. Ecce homo digitalis 84

**7. Toepassing van het Ruimtemanifest op de rechtsstaat:
pleidooi voor een grensstaat 91**

7.1. Recht op respect

7.2. Recht op eigen gevoelswaarheid

7.3. Recht op emotionele ruimte

7.4. Recht op zelfdefiniëring

7.5. Verbod om emotioneel te beschikken over een andere mens

7.6. Recht op respectvolle dialoog

7.7. Recht op basisvoorzieningen om te kunnen werken aan je leven

8. Apologie van een open houden op het mysterie 105

9. Verklarende woordenlijst 115

10. Boekenlijst.....129

**11. Lijst met gebruikte afkortingen voor de bibliografische
verwijzingen.....133**

De geest en de wet. Hernieuwde Apologie van het mysterie

"Een filosoof is iemand die zich niet goed voelt in het leven. Hij vindt de dingen niet vanzelfsprekend en stelt alles in vraag. Het leven is een probleem en de wijsgeer wil zichzelf en anderen leren leven. Daarom poseert hij een beetje als een heilsbrenger, als een redder." (Hubert Dethier) ²

Filo-sofie heeft niet het statuut van weten-schap

De lezer wordt derhalve vriendelijk gevraagd om ook dit boekje met een korreltje zout te lezen...

Filo-sofie is een activiteit die oscilleert tussen wiskunde en poëzie, logica en passie. Het is een zoektocht naar het (individuele) hart opdat dit, bevrijd door aandacht en bewegingsruimte, zou kunnen uitgroeien tot emotionele rijpheid, waardoor we eindelijk rust zouden vinden, omdat we dan daadwerkelijk geworden zijn, wie we in potentie altijd al waren.

Filo-sofie gaat over wat je in je eigen hart voelt, over 'innerlijk inzicht', dat niet met een ander kan worden gedeeld zoals weten-schap, kennis en 'zien met je ogen', omdat filo-sofie gaat over de diepste hartwortel van je eigen leven, de stronk waarmee we met dit leven zijn verweven. Dat voel jij alleen. Het is maar op het moment dat een ander het niet (meer) 'weet', maar zelf 'diep beleeft', dat die pas herkent³ waar je het over hebt in je hartsverhalen.

Weten-schap is volgens ons slechts een bijproduct van de verwondering en de zoektocht naar het eigen zelf en de zin van de wereld waarin we leven. Zodra iets kan worden gedeeld (gelezen, uitgelegd met woorden, gezien met ogen), is het geen filo-sofie meer, maar is het verworpen tot een 'filosofie', verhalen over gevoelswijzen, of nog erger, door middel van publiekelijk aantoonbare/voor iedereen zichtbare bewijzen, verworpen tot weten-schap⁴.

---

² Uit een artikel uit de Knack van 30/11/1988: "Een filosoof is niet altijd een keurig mens."

³ Il faut d'abord l'entendre, pour ensuite pouvoir comprendre. (Naar Descartes)

Het beoefenen van filo-sofie, het verlangen naar emotionele hartegroei of grijze wijsheid, is bij iedere nieuwe generatie een steeds terugkerende evenwichtsoefening, waarbij het in contact blijven staan en luisteren naar het eigen hart, de premisse is.

Een filo-soof kan dus alleen zeggen hoe het leven er voor hem/haar uitziet. Heeft dus geen enkele pretentie op de 'waarheid voor anderen'. Die eenzaamheid of 'éénwaarheid' is het lot van iedere, diepgewortelde, filo-sofie.

---

⁴ De wetenschap houdt zich toch vaak bezig met het bewijzen van wat de filo-sofie als eerste gevonden of vermoed heeft? Er is in die zin steeds meer waar dan wat de wetenschap misschien ooit bewijzen kan.

1. Ecce homo

1.1. Eigen-zinnig tot eigen-wijs (zelfbewegingsprincipe)

De mens is, zoals alle levende wezens eigenzinnig, zichzelf voortbewegend. De moti-vatie van dit voortbewegen heeft volgens Aristoteles voornamelijk te maken met de zogenaamde entelecheia: de (wil tot) realisatie van een in zichzelf vooraf meegegeven (telos) doel. Zelf noemen we dit 'kiemkracht'. Daarnaast is 'uitwisseling/reactie met de omgeving' eveneens een (noodzakelijk) kenmerk van leven, en geldt dit dus ook voor de mens.

1.2. Precaire hybride: 'nauwe vermenging van ongelijksoortige zaken' (wikipedia)

Er heeft bij de mens op een bepaald ogenblik een soort explosieve groei⁵ plaatsgevonden van de neocortex, die op een niet-integratieve manier, bovenop het meer emotionele en instinctieve deel van het brein is gestapeld.

"De strategie van stapelen (...) betekent dat fylogenetisch oude structuren en patronen zowel in anatomisch als in functioneel opzicht als relatief zelfstandige eenheden bewaard blijven en worden 'overwoekerd' door nieuwe systemen⁶." (TRANEN, p. 143) – in tegenstelling tot 'integratie' waarbij de evolutie bij elke nieuwe stap tot op zekere hoogte van voren af aan begint. (TRANEN, p. 143)

---

⁵ Piet Vroon heeft het over een waarlijk 'ontplofte neocortex'. (TRANEN, p. 340) "Bij de mens is sprake geweest van een toename die men explosief kan noemen." (TRANEN, p. 185)

⁶ Vandaar misschien de titel van het boek: 'Tranen van een krokodil'? Tranen van het reptiele, dieper gelegen, oorspronkelijkere brein dat van bovenaf overwoekerd en beheerst wordt?

Met volgende gevolgen:

- het meer emotionele (en instinctieve) deel van het brein⁷ is plots overwoekerd door iets wat enorm in kracht is toegenomen (taal en abstraherend vermogen) terwijl de emotionele en instinctieve vermogen ongeveer hetzelfde zijn gebleven: een ongelijke krachtbalans;
- door de niet-integratieve evolutie is het samenspel tussen die twee niet gegarandeerd, meer nog: is er volgens ons een reëel risico dat het meer krachtige deel het minder krachtige deel overstemt, zeker omdat we vermoeden dat
- het overwicht van de neocortex nog eens wordt benadrukt door de bovenop gelegen overwoekering, waardoor het lijkt alsof het emotionele en instinctieve gedeelte langs alle kanten naar beneden toe waarschijnlijk wordt beschermd, maar ook wordt gegijzeld...

---

⁷ Hoe het meer emotionele en instinctieve deel van het brein ten opzichte van de hartspier zich verhoudt, weten we nog niet precies. Feit is wel dat het hart het grootste energetische orgaan is, dat een ongeveer vijf duizend keer zo groot magnetisch veld heeft als hersenen, detecteerbaar tot wel twee meter buiten het lichaam. En dat dit hart bovendien met veertig duizend neuronen constant communiceert met de hersenen en bij transplantatie blijkbaar heel wat individuele (karakter)eigenschappen van de donor kan doorgeven aan de ontvanger, aldus dr. Pearsall. Hij besluit derhalve dat “maybe the brain, even though it thinks it’s us, isn’t...” (zie Youtube ‘geen enkele orgaandonor is dood’). Of onze uniciteit nu daadwerkelijk gesitueerd is in een emotionele deel van het brein, dan wel in de hartspier, laten we even buiten beschouwing. We gebruiken eenvoudigweg de term ‘hart’ wanneer we het hebben over onze (unieke emotionele) uniciteitskern en tegelijkertijd diepst gevoelde levenskern van ons bestaan, onafhankelijk dus waar het gelegen is in ons lichaam. Ervan uitgaande dat het hoogst waarschijnlijk wel ergens ONDER de neocortex (aangeduid met de term ‘ratio’) moet zijn gesitueerd.